

www.nvimu.com.ua

Антитерористична операція, весна 2014 року

Революція на Майдані у Києві, яка остаточно перемогла 20-го лютого 2014 року, спричинила до появи гострих соціальних і національних протиріч серед мешканців сходу та півдня України. У Криму та на Донбасі значна частина населення відмовилась визнавати нову владу в особі в.о. президента Олександра Турчинова. Кризою в українському суспільстві скористались праворадикальні російські групи, які, використавши наявність у Криму військ та флоту РФ, ініціювали відторгнення півострова від України. Російські війська і різноманітні проросійські добровольчі загони спробували також просунути на територію материкової України, але отримали гідну відсіч від бійців 79-ї аеромобільної бригади, херсонської самооборони та інших підрозділів.

Не здолавши опір української оборони на Перекопі та Чонгарі, проросійські активісти вирішили скористатись напруженою ситуацією в Донбасі. 12-го квітня 2014 року загін російських диверсантів на чолі з підполковником ГРУ РФ, мешканцем Москви Ігорем Стрелковим (Гіркиним) захопив приміщення міськвідділів міліції у містах Слов'янськ та Краматорськ. До цього загону незабаром долучились групи «добровольців» з Криму і деякі протипуукраїнські налаштовані місцеві мешканці.

Українські правоохоронці не мали достатньої інформації про те, хто насправді захопив Слов'янськ, а відтак намагалися полагодити справу без участі збройних сил. До міста виїхала група зі спеціального підрозділу СБУ «Альфа», яка 13-го квітня була обстріляна терористами. Загинув капітан СБУ Геннадій Біліченко, ще кілька співробітників дістали поранення.

Унаслідок провокацій російським диверсантам вдалося налаштувати проти «київської влади» частину місцевих мешканців, заявляючи, буцімто проти них планують провести каральні операції «бандерівці» та «Правий сектор». Навколо Слов'янська почали зводитись барикади. Одночасно супротивниками «київської влади» почалося захоплення адміністративних будівель у Донецькій та Луганській областях. При цьому на будівлях державна символіка замінювалась прапорами самопроголошених організацій: так званої Донецької народної республіки, Народного ополчення Донбасу, а також – прапором Російської Федерації.

Зважаючи на ситуацію, в.о. президента України Олександр Турчинов прийняв рішення про введення на територію Донбасу підрозділів Збройних Сил України, спеціальних загонів СБУ, МВС, частин Національної гвардії. На аеродромі у м. Краматорськ було створено базу українських силовиків і штаб з проведення Антитерористичної операції (АТО).

16-го квітня до Слов'янська ввійшла колона української бронетехніки, яку оточили місцеві мешканці. Їм вдалося переконати солдатів залишити шість одиниць бронетехніки і повернутися по своїх домівках. 5 БТРів і 1 самоходно-артилерійська установка «Нопа» опинилися в руках російських диверсантів та місцевих сепаратистів.

Одночасно почалося загострення стосунків між проукраїнськи налаштованими місцевими мешканцями і прихильниками самопроголошеної ДНР. Українських патріотів почали викрадати і брати в заручники. 21-го квітня у м. Горлівка сепаратисти схопили місцевого депутата Володимира Рибак, який намагався захистити честь українського прапора. Наступного дня його понівечене тіло було знайдене у річці Казенний Торець. Сепаратистами було захоплено і вбито після тортур кількох молодих українських патріотів, які приїхали до Слов'янська та намагалися самотужки розібратися у ситуації, що склалася (Юрій Поправко, Юрій Дяковський).

Аби не допустити терористів і диверсантів в інші регіони України, на кордонах Харківської, Дніпропетровської та інших областей було встановлено блокпости. 2-го травня силами АТО було здійснено першу спробу розбити терористів і повернути контроль над містами Краматорськ та Слов'янськ. Ситуація була ускладнена тим, що бойові дії довелося вести у житлових кварталах – серед місцевих мешканців, а відтак військові та правоохоронці не мали змоги повною мірою застосовувати зброю. В ході протистояння російським диверсантам вдалося збити два гелікоптери. 5 льотчиків загинуло, ще 1 дістав важкі поранення. Того ж дня з-за спини мирних жителів снайпери застрелили двох українських десантників, які стояли на блокпостах. Ще кількох військових і правоохоронців загинуло у боях 5-го травня. Невдовзі Антитерористичну операцію довелося пригальмувати – через смертельну небезпеку, яка спіткала мирних мешканців.

У Маріуполі 9-го травня також сталося зіткнення між українськими силами та місцевими сепаратистами. Внаслідок цього зіткнення більше 10 людей загинули, у тому числі – 6 правоохоронців і представників збройних сил.

11-го травня у Донецькій і Луганській областях було здійснено так званий референдум про незалежність Донецької та Луганської народних республік (ДНР та ЛНР). Попри цілковиту неорганізованість цього заходу, відсутність спостерігачів і достеменно невизначену кількість учасників, лідери сепаратистів заявили про те, що переважна більшість населення проголосувала за незалежність ДНР та ЛНР. На підставі цього керівники сепаратистського руху почали формувати власні збройні сили, основу яких склали добровольці – громадяни Російської Федерації.

13-го травня один з сепаратистських загонів здійснив напад у Слов'янському районі на колону 95-ї аеромобільної бригади ЗСУ – загинуло 6 та було поранено 7 військовослужбовців. 22-го травня диверсійний загін здійснив аналогічний напад на підрозділ 51-ї механізованої бригади – загинуло 16 та було поранено понад 30 військовослужбовців.

Під час Президентських виборів 25-го травня 2014 року сепаратисти чинили спротив, у тому числі збройний, спробам провести перегони у Донецькій та Луганській областях.

26-го травня група диверсантів, більшість яких становили добровольці з Росії, передусім – чеченські бойовики, захопила Міжнародний аеропорт «Донецьк» ім. Сергія Прокоф'єва. Зважаючи на можливість вторгнення ворожого десанту через ці повітряні ворота України, штаб АТО наказав здійснити атаку з повітря. Українська авіація завдяки високоточної зброї здійснила прицільний обстріл аеропорту, в результаті якого було знищено, за різними оцінками, від 50 до 100 бойовиків. Під час ідентифікації тіл загиблих щонайменше 35 з них виявилися громадянами РФ – мешканцями Москви, Грозного, Гудермеса, Краснодарського краю.

Наразі, Антитерористична операція триває. Українська сторона продовжує нести втрати. 29-го травня сепаратисти збили український гелікоптер – загинуло 12 співробітників МВС та військовослужбовців Національної гвардії, у тому числі – генерал Кульчицький.

Протягом 23 років незалежності наша країна жодного разу не брала участі у бойових діях. Протистояння у Криму, війна у Донбасі стали складним випробуванням для всіх нас і його слід пройти з честю та високо піднятим чолом. Зазвичай, війни гуртують громадян і Україна має всі шанси вийти з цієї війни оновленою та міцною державою.

Національний військово-історичний музей України

Олексій Дмитрашківський – прес-секретар штабу АТО, автор більшості фотографій виставки «Антитерористична операція, весна 2014 року»

www.nvimu.com.ua

Чаплинка, 9 березня 2014 року

Нарада командирів українських десантників та самооборони (фото Олександра Васильченка)

Імпровізований блокпост (фото Олександра Васильченка)

www.nvimu.com.ua

Чаплинка, 9 березня 2014 року

Спорудження тимчасових укріплень
(фото Олександра Васильченка)

Десантники та міліція чергують на в'їзді до Чаплинки
(фото Олександра Васильченка)

www.nvimu.com.ua

Ізюм-Слов'янськ, квітень 2014 року

Під крилом літака – Донбас
(фото Олексія Дмитрашковського)

Бійці аеромобільних частин в Ізюмі
(фото Олексія Дмитрашковського)

www.nvimu.com.ua

Ізюм-Слов'янськ, квітень 2014 року

Ціль – терористи (фото Олексія Дмитрашковського)

Один із перших імпровізованих блокпостів
(фото Олексія Дмитрашковського)

www.nvimu.com.ua

Блокпости під Слов'янськом, квітень 2014 року

Спецназівець на чатах (фото Олексія Дмитрашковського)

Добровольці зі складу аеромобільних військ
(фото Олексія Дмитрашковського)

www.nvimu.com.ua

Блокпости під Слов'янськом, квітень 2014 року

Солдати механізованих частин
(фото Олексія Дмитрашковського)

Військова техніка десантників у дорозі на Слов'янськ
(фото Олексія Дмитрашковського)

www.nvimu.com.ua

Блокпости під Слов'янськом, квітень 2014 року

Спецназ МВС відбуває на бойове завдання
(фото Олексія Дмитрашковського)

Зі зброєю в руках Україну захищають навіть жінки
(фото Олексія Дмитрашковського)

www.nvimu.com.ua

Блокпости під Слов'янськом, квітень 2014 року

Бійці мотострілецьких частин та спецназу МВС перед вирушенням на блокпости

Український БТР (фото Олексія Дмитрашковського)

www.nvimu.com.ua

Блокпости під Слов'янськом, квітень 2014 року

Вертольоти розкидають листівки зі зверненнями до населення (фото Олексія Дмитрашковського)

Бійці мотострілецьких частин та спецназу МВС перед вирушенням на блокпости

www.nvimu.com.ua

Слов'янськ, квітень 2014 року

БТРи зі спецназом готуються до виїзду
(фото Олексія Дмитрашковського)

«Вперед! Рушаймо швидше!»
(фото Олексія Дмитрашковського)

www.nvimu.com.ua

Слов'янськ, квітень 2014 року

Саморобні загороджувальні «їжаки» на блокпостах
(фото Олексія Дмитрашковського)

Колона броньотехніки рушає на Слов'янськ
(фото Олексія Дмитрашковського)

www.nvimu.com.ua

Слов'янськ, квітень 2014 року

Ящики з-під боєприпасів – «броня» для «броні»
(фото Олексія Дмитрашковського)

БТРи на варті (фото Олексія Дмитрашковського)

www.nvimu.com.ua

Слов'янськ, квітень 2014 року

Перевірка документів на виїзді зі Слов'янська
(фото Олексія Дмитрашковського)

Спарений крупнокаліберний кулемет на позиції
(фото Олексія Дмитрашковського)

www.nvimu.com.ua

Слов'янськ, квітень 2014 року

Перевірка боєкомплекту (фото Олексія Дмитрашковського)

Санітар готується до польоту
(фото Олексія Дмитрашковського)

www.nvimu.com.ua

Слов'янськ, квітень 2014 року

Блокпост Нацгвардії на трасі Ізюм-Слов'янськ
(фото Олексія Дмитрашковського)

Перевірка автотранспорту
(фото Олексія Дмитрашковського)

www.nvimu.com.ua

Слов'янськ, квітень 2014 року

Далі – небезпека! (фото Олексія Дмитрашковського)

Окоп для БТРа (фото Олексія Дмитрашковського)

www.nvimu.com.ua

Слов'янськ, квітень 2014 року

Вартовий, ранок (фото Олексія Дмитрашковського)

Нарада офіцерів (фото Олексія Дмитрашковського)

www.nvimu.com.ua

Бій під Октябрським 13 травня 2014 року

Цього весняного теплого дня ніщо не перевищало біди, хіба що дата - 13 травня, для багатьох вона нещаслива. Колона українських військових здійснювала планове переміщення з метою перевірки блокпостів та доставки своїм товаришам води і харчових продуктів. При в'їзді до населеного пункту Октябрське, що у 20 км. від Краматорська, на конвой цинічно напали із задалегідь підготовленої засідки. Як згодом розповіли місцеві жителі, - «На Вас тут чекали кілька днів...»

При наближенні до дамби, на спуску колона зменшила швидкість, саме у цю мить пролунали перші постріли. Одразу два влучання з протитанкового гранатомету відкинули головний БТР на відбійник мосту. По трьом ГАЗ-66, що рухалися за ним та зупиненим БТРом із зеленки відкрили шквальний вогонь. Водій однієї з машин направив її до озера, дві інші, на яких знаходилися міномети, обійшли головну машину, та отримавши пошкодження, пішли далі. Від влучання трасуючих куль почало горіти майно і боеприпаси, що знаходилися у кузовах. В одній з машин пожежа згасла, а ось інша згоріла вщент.

- «Я знаходився на місці навідника. Командира взводу, старшого лейтенанта Віталія Дульчика, викинуло з машини після влучання з гранатометом. Повернути башту та відкрити вогонь я не міг, бо на броні знаходилися мої поранені товариші.» - повідомив старший сержант В'ячеслав Кубра, які був у головному БТР. Десантники, які знаходилися під бронєю, одразу відкрили вогонь у відповідь. Завдали жару нападникам й КПВТ і десантники з під броні «бтесеру», що замикав колону. Навідник солдат Денис Белявський, навіть не відчувши поранення у руку випустив у нападників близько 100 крупнокаліберних патронів. Стрілки, молодші сержанти Тарас Ткалич і Ярослав Галяченко, незважаючи на важке поранення останнього, зістрибнули з броні та почали прикривати рух колони вогнем із землі. Розмовляючи зі своїми товаришами по радіозв'язку він зазначив: - «Живим вони мене не візьмуть!»

Намагаючись відійти із зони обстрілу та допомогти своїм товаришам, другий БТР почав також обходити головну машину, але отримав пряме влучання з гранатомету у силові відділення. Проїхавши ще кілька десятків метрів він зупинився і почав горіти. Тим часом у першій машині водій солдат Сергій Соловійов з'ясував, що в машині пошкоджені рульове управління та коробка передач, але є можливість рухатися далі. Він звернувся до своїх товаришів: «Хлопці - що будемо робити?» Старший сержант В'ячеслав Кубрак взяв командування на себе і наказав: - «Штовхаємо інший БТР перед собою. Хлопців необхідно вивести із зони обстрілу та дати можливість покинути палаючу машину поки вони не згоріли!» Так вони рухалися приблизно кілометр. До речі за кермом скаліченого БТР знаходився рідний брат пораненого навідника Дениса Белявського - Андрій. Опинившись поза зоною обстрілу брати разом зі своїми бойовими товаришами пересіли в машину старшого сержанта В'ячеслава Кубрака та від'їхавши на безпечну відстань зайняли кругову оборону.

Тим часом до місця засідки прибула група швидкого реагування 95-ї окремої аеромобільної бригади, яка розпочала зачистку місцевості від терористів. А на полі поблизу палаючого БТР висадився повітряний десант загону спецпризначенців Збройних Сил України, який долучився до бою. Згодом, перевіривши місцевість навколо села, було виявлено ще кілька місць можливої засідки та знайдено два гранатомети, один з яких був навіть у герметичній упаковці, а другий, у зведеному стані.

Воїни-десантники дали гідну відсіч бандитам, проте у нерівному бою уникнути втрат не вдалося. Відбиваючи напад, героїчно загинули капітан ЗАБРОДСЬКИЙ Вадим Йосипович, старший лейтенант ДУЛЬЧИК Віталій Георгійович, сержант САВИЦЬКИЙ Олег Вікторович, молодший сержант РУДИЙ Віталій Валентинович, старший солдат ЯКИМОВ Олександр Валерійович, солдат ХРУЩ Сергій Юрійович. Хто стріляв у наших десантників - озброєні місцеві жителі, що прагнуть незрозумілих для самих себе змін або добре навчені вбивати люди які воюють за гроші робить висновки самі. Але дивлячись на характер пошкоджень військової техніки та тактику ведення бою я більше схилився до другого варіанту.

Олексій Мазепа (Київ)

Нагородження пам'ятним знаком на блокпостах

www.nvimu.com.ua

Слов'янськ, 8 травня 2014 року

Безпека колони – найголовніше (фото Олексія Мазепи)

Блокпост «СТО» (фото Олексія Мазепи)

www.nvimu.com.ua

Слов'янськ, 8 травня 2014 року

З виконання завдання повернулися без втрат, 12.05.2014
(фото Олексія Мазепи)

Група швидкого реагування готова до вильоту на допомогу десантникам що потрапили у засідку, 13.05.2014

www.nvimu.com.ua

Бій під Октябрським 13 травня 2014 року

На борту вертольота під час вильоту
(фото Олексія Мазепи)

Підбитий український БТР (фото Олексія Мазепи)

www.nvimu.com.ua

Бій під Октябрським 13 травня 2014 року

Постановка завдання на знищення терористів
(фото Олексія Мазепи)

Підбитий український БТР у вогні (фото Олексія Мазепи)